PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI
IMHALLEF
ONOR. JOSEPH A. FILLETTI B.A., LL.D., A R HIST S

Seduta tal-Hamis, 27 ta' April, 2000

Numru: 1

Citazzjoni Numru: 1303/92 JF

Maria Concetta maghrufa bhala Connie, mart Nazzareno Dalli u l-istess Nazzareno Dalli bhala kap u l-amministratur tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-konjugi Dalli.
vs
Paul Borg

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni tal-attrici proprio et nomine li biha hemm premessi d-dikjarazzjonijiet necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni.

Premess illi l-attrici kienet tat u kkonsenjat lill-konvenut, li jiggestixxi l-hanut tal-antikitajiet bl-isem “Wirt Antiques”, fi Triq l-Imrabat, Sliema, kwantita' ta' ghamajjar u oggetti antiki, li qed jigu elenkati fid-

dokument A anness, bl-iskop li l-istess konvenut ibiegħhom u wara li jithallas tas-senserija huwa jaghti r-rikavat lill-atturi, jew fin-nuqqas huwa jaghti lura lill-atturi dawk l-ghamajjar u/jew oggetti li ma jkunx irnexxielu jbiegh.

Billi ghalkemm l-atturi sejhu diversi drabi lill-konvenut sabiex jaghtihom lura jew l-ghamajjar u l-oggetti antiki proprjeta' taghhom elenkati f'Dok. A, jew fin-nuqqas huwa jhallashom il-prezz tal-istess ghamajjar u/jew oggetti, liema prezz jirrizulta mill-anness dokument imsemmi, izda l-konvenut baqa' inadempjenti.

Talbet ghalhekk li din il-Qorti:

1. Tikkundanna lill-konvenut sabiex fi zmien qasir u perentorju stabbilit mill-Qorti huwa jrodd lura lill-atturi l-ghamajjar u l-oggetti antiki li l-attrici kienet fdatlu u kkonsenjatlu bl-iskop specifiku li jbieghhom u bl-obbligu tar-radd lura tal-istess ghamajjar u oggetti fin-nuqqas; u

2. Fin-nuqqas il-konvenut jigi kkundannat li jhallas lill-atturi l-prezz ta' dawk l-ghamajjar u/jew oggetti li huwa jonqos li jaghti lura lill-atturi fiz-zmien preskritt mill-Qorti, liema prezz jirrizulta mid-Dok. A jew prezz iehor verjuri stabbilit mill-istess Qorti.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra bonarja tat-28 ta' Marzu 1992; tal-Mandat ta' Qbid kawtelatorju numru 1988/92 ipprezentat fit-22 a' Gunju 1992 u tar-rikors fl-atti tal-istess Mandat; u bl-imghaxijiet mid-data tal-hrug tal-Mandat ta' Qbid imsemmi sad-data tal-eventwali hlas, kemm-il darba jkun il-kaz, kollha kontra l-konvenut.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Paul Borg fejn eccepixxa:

1. Illi id-domandi attrici huma nfondati u ghandhom jigi michuda fil-fatt u fid-dritt billi l-kontendenti kienu jaghmlu diversi negozji ghal xulxin fis-sens illi l-esponenti kien jbiegh oggetti taghha u l-attrici kienet tbiegh oggetti tal-konvenut, u ghandu jsir tpacija tal-ammonti dovuti lil xulxin.

2. Illi l-konvenut ghandu jiehu izjed milli jaghti u ghalhekk l-attrici m’ghandha tiehu xejn u l-konvenut qed jiehu l-opportunita’ biex jaghmel kontro-talba.

3. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat il-kontro-talba tal-konvenut fejn wara li ppremetta illu huwa kien ikkonsenja lill-konvenuta diversi oggetti u ghamara antiki biex Dalli tbieghhomlu, izda peress illi hija qed izzomm l-istess ghalhekk interpellata biex tikkonsenjahom lura baqghet inadempjenti.

Talab li l-atturi minn din il-Qorti fi zmien qasir u perentorju jigi kkundannatili jroddu lura l-ghamara u oggetti antiki konsenjati lilhom u fin-nuqqas ihallsu l-prezz ta’ dawn l-oggetti li ghandu jigi likwidat permezz ta’ periti nominandi.

Bl-ispejjez kontra l-atturi li jibqghu ngunti biex jidhru personalment ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-atturi ghall-kontro-talba maghmula mill-konvenut fejn eccepew:

Illi d-domandi tal-konvenut maghmula fil-kontro-talba tieghu ghandhom jigu michuda fil-fatt u fid-dritt stante illi:

1. Li ma huwiex minnu illi l-konvenut ta u kkonsenja oggetti lill-attrici sabiex din tbieghhomlu.

2. Ghalhekk l-attrici ma tistax tikkonsenja oggetti li hija qatt ma rceviet minghand il-konvenut.

3. Illi ma huwiex minnu li l-attrici ghandha taghti xi ammont ta' flus lill-konvenut.

Stante eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjonijiet tal-kontendenti, il-listi tax-xhieda taghhom flimkien mad-dokumenti li gew esebiti u rat il-verbali tax-xhieda li giet prodotta, komprizi l-affidavits tal-partijiet kontendenti;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Trattata l-kawza;

Ikkunsidrat li f'din il-kawza l-attrici qeghda titlob ir-restituzzjoni ta' ghamara li kienet halliet mal-konvenut biex wara li jbieghhomlha jaghtiha prezzhom nieqes il-kummissjoni taghhom dovuta lilu u fin-nuqqas ihallas il-prezz taghhom. Min-naha tieghu, il-konvenut ghamel kontro-talba billi huwa jghid li ghadu skopert in konnessjoni ma' hlasijiet dovuta lilu in konnessjoni ma' mejda mibjugha lill-attrici.

Jirrizulta li kien hemm kawzi ohra precedenti bejn il-kontendenti u, di fatti, depozizzjonijiet moghtija fil-kawzi l-ohra gew ukoll esebiti f'din il-kawza bhala parti mill-provi.

Mill-provi li gew prodotti, il-Qorti bilfors ikollha tirrimarka li din il-kawza kienet ikkaratterizzata b'xhieda li ma tistax torbot fuqha ghaliex kemm naha u kemm ohra dehret propensa li kull meta giet rinfaccjata b'domandi li htegilhom risposta cara u inekwivoka dwar fatti li jafuhom huma, dawn wiegbu b'mod insoddisfacenti ghall-ahhar. Minbarra dan, kien hemm ukoll numru ta' diskrepanzi u imprecizazzjonijiet notevoli. Per ezempju, l-attrici kellha tistenna biex tigi kontro-ezaminata biex tikkoncedi li dwar il-mejda li hija hadet, bla ma hallset ghaliha lill-konvenut, kienet saritilha kawza dwarha u li din il-kawza tilfitha u giet ikkundannata thallas dan l-ammont. Anzi, mistoqsija mid-difensur tal-konvenut jekk din il-kawza intilfitx minnha, l-attrici wiegbet hekk, meta giet ukoll mistoqsija jekk kienitx appellat minn din id-decizjoni (fol. 61),

> *"Ghidt lill-Avukati, l-Avukat jaf".*

L-attrici tghid li saru xi pagamenti mill-konvenut wara li hija kienet ottniet mandat kontra tieghu izda tghid li xejn aktar ma rceviet. Izda l-konvenut esebixxa cekk – ara fol. 88 - fl-ammont ta' Lm980.00 (disa' mija u tmenin lira Maltin) indirizzat lill-"Mrs. C. Dalli only" in data tat-28 ta' Mejju 1991 in disdetta ta' dak li xehdet l-attrici. L-attrici tellghet ufficcjali tal-Bank of Valletta biex tipprova turi li hlas mhux tassew sar imma ma rnexxilhiex tressaq tali provi kontrarja. Dwar l-oggetti li l-attrici tghid li halliet ghand il-konvenut, hawn ukoll il-

provi huma dghajfa hafna. Minbarra fotokopja ta' lista ta' dawn l-oggetti – ara Dok. CD, fol. 32 tal-process – li tibda bil-kelma "baqa'" – bla firem u bla dati, l-attrici lanqas biss kienet in grad li tiftakar ezattament meta suppost ghaddiet dawn l-oggetti ghand il-konvenut (ara fol. 64) ghaliex kif tghid hija stess:

> *"…… biss biss ara kemm ilu"*

Illi ghalhekk il-Qorti, oltre li m'hija xejn soddisfatta bil-provi tal-attrici, jirrzultalha li l-konvenut effettivament kien hallasha ta' dawn l-oggetti li taghhom tirreklama hlas f'din il-kawza in ezami.

Illi dwar il-kontro-talba ghall-verbal datat it-22 ta' April 1996 – a fol. 86 tal-process fejn b'riferenza ghall-kontro-talba tal-konvenut l-avukat tieghu irrileva:

> *Li issa l-kontrotalba (sic) l-meritu "taghha hu ezawrit stante sentenza fl-ismijiet inversi moghtija mill-Qorti diversament presjeduta fit-3 ta' Ottubru 1994, citazzjoni numru 702/94 liema sentenza ghaddiet in gudikat"*

u l-avukat tal-kontroparti aderixxa ruhu ma' dan il-verba. Illi ghalhekk mhux il-kaz li jkun hemm decizjoni ohra f'dan ir-rigward.

Illi fl-ahharnett, il-Qorti taghmel referenza ghall-affidavit ipprezentat b'nota mill-attrici fid-19 ta' Ottubru 1998 (fol. 151) b'xhieda fil-qasir tal-Avukat taghha, Dr. Frank Cassar LL.D. Issa apparti li dawn il-Qrati dejjem esprimew ruhhom kontra li l-avukat tal-parti, waqt li hemm ghaddejjin kawzi bejn il-partijiet, huma jidhru direttament fi skambji/djalogi mal-parti avversarja in assenza tal-avukat taghha,

biex in segwitu jitilghu jixhdu dwar dak li l-istess parti suppost stqarret maghhom, xorta wahda jidhrilha li dak li xehed dan l-avukat tal-parti, erba' snin wara li sehh l-allegat fatt, ma jbiddel xejn mill-fatt li l-attrici naqqset milli tipprova t-talbiet taghha kif minnha gie premess.

Ghal dawn ir-ragunijiet;

Tiddeciedi billi, filwaqt li tiddikjara li, kwantu ghall-kontrotalba tal-konvenut il-meritu taghha hu ezawrit u gja' ghadda in gudikat u ghalhekk tastjeni milli tippronunzja ruhha dwaru, tichad it-talbiet attrici kif dedotti fl-att tac-citazzjoni.

Il-kap tal-ispejjez kwantu ghat-talbiet attrici jithallsu unikament mill-atturi, filwaqt li dawk relattivi ghall-kontrotalba tal-konvenut jibqghu minghajr taxxa bejn il-partijiet kontendenti.

ONOR. IMHALLEF JOSEPH A. FILLETTI

Deputat Registratur

md